

ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ОСМИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 1

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 30

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Развијање језичких вјештина и компетенција ученика, што представља централни, незамјениви аспект учења језика, а посебно развијање комуникативних способности ученика;
- Упознавање ученике са њиховом властитом културом и оспособљавање да је цијене, као и да разумију и поштују и културе других народа;
- Омогућавање ученицима да уживају у учењу, буду мотивисани за учење, науче размишљати, те да буду оспособљени за учешће у самосталном, појединачном или групном учењу и раду;
- Припремање ученике за ефикасно и одговорно учешће у друштву, развијајући њихов позитиван став према културним, друштвеним и другим различитостима које су присутне у њиховом окружењу, развијајући на тај начин коректно и праведно друштво;
- Развијање самопоуздања ученика, самопоштовања, поштовања и уважавања других и другачијих;
- Развијање радозналости, самосталности и креативности ученика;
- Подстицање ученике на лијепо понашање у школи, на јавним мјестима и у кругу породице;
- Развијање еколошке свијести код ученика и љубави према природи;
- Развијање принципа хуманог односа међу половима;
- Омогућавање континуитета и повезаности учења и развијања језичких вјештина на енглеском језику пратећи кривуљу когнитивног развоја дјецe;
- Развијање код ученика способности критичког размишљања, аргументовања властитих ставова и рјешавања проблема, као и способности да пажљиво слушају и цијене мишљење других.
- Подстицање ученика да комуницирају на енглеском језику;
- Подстицање ученика на самосталан рад и цјеложивотно учење;
- Правилно примјењивање фонетских, морфолошких и синтаксичких правила у језику;
- Обогаћивање и унапређивање медијске писмености код ученика.

Теме	
Тема Relationships	Friends and classmates (нпр. advice, rejection; share secrets/interests, hang out, socialise) Family (нпр. mother/father/sister/brother-in-law; stepfamily) At work (нпр. employer, employee, co-worker, customer; collaboration, interaction)
Тема Science and technology	Modern technologies in everyday lives (нпр: airplanes, mobile phones, appliance) Valuable inventions (нпр. light bulbs, electricity, wheel, penicillin, internet) Media in our lives (нпр. applications; educate, launch; addiction, disinformation)
Тема Health	Health issues (нпр. fungi, host, plaster, bandage, painkiller, antiseptic; (in)visible; spread) Healthy habits (нпр. positive attitude, hygiene, set goals, fibres, carbohydrates, substance) In the past (нпр. epidemic, plague, infectious, virulent, contagious; inventions in medicine)
Тема Living conditions	Ecology (нпр. global warming, acid rain, toxic waste, oil spills, litter, insulation, energy-saving light bulbs; reuse, recycle, reduce, save; green city travel; environmental studies) Materials (нпр. cotton, rubber, iron, wool, plastic) Living conditions (нпр. (un)employment, poverty, activism, volunteering, equal rights).

Исходи учења	Садржаји програма /појмови	Примјена наученог
<p>Ученик је способан да:</p> <p>Слушање и разумијевање</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна врсту слушаног текста - утврди да ли је ријеч о пријатељском ћаскању, ТВ емисији, интервјуу, научном излагању исл; - разумије садржај слушаног текста у вези са познатим темама, - сами изводе значење ријечи унутар познатог контекста; - препозна и забиљежи кључне ријечи/изразе; - препозна и издвоји релевантне податке, опште и посебне информације, из слушаног текста, те их искористи за рјешавање разноврсних задатака; - предвиди основни садржај текста на основу наслова, илустрација и/или понуђених кључних ријечи; - новоусвојено знање примијени у новом контексту; - преприча одслушани текст и/или при препричавању измијени поједине дијелове; - реагује саопштавањем аргументованог мишљења, поређењем представљене ситуације и искуства са личним искуством, као и рјешавањем проблема (описаног у тексту)/предлагањем рјешења за проблем. <p>Читање и разумијевање</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна врсту текста - утврди да ли је ријеч о књижевном тексту, новинском чланку, научном чланку, и сл; - разумије значење ријечи из контекста; - препозна и забиљежи кључне ријечи/изразе; - препозна и издвоји релевантне податке, опште и посебне информације, из прочитаног текста, те их искористи за рјешавање разноврсних задатака; - предвиди садржај или суштину текста на основу наслова, илустрација и/или понуђених кључних ријечи; - новоусвојено знање примијени у новом контексту; - преприча прочитани текст (или његове дијелове) и/или при препричавању измијени поједине дијелове; - реагује саопштавањем аргументованог мишљења, поређењем представљене ситуације и искуства са личним искуством, као и рјешавањем проблема 	<p>Ученици ће учити и/или понављати, проширивати и користити:</p> <p>Именице</p> <ul style="list-style-type: none"> - бројиве, небројиве, - у конструкцијама за неодређену количину/број; - сложенице у множини <p>Замјенице</p> <ul style="list-style-type: none"> - личне, показне, упитне, присвојне, неодређене - односне замјенице; <p>Детерминаторе</p> <ul style="list-style-type: none"> - чланове - изостављање члана у реченици; <p>Придјеве</p> <ul style="list-style-type: none"> - присвојне, описне, показне, упитне придјеве; придјеве за неодређену количину и број; - поређење придјева <p>Бројеве</p> <ul style="list-style-type: none"> - главне и редне бројеве <p>Глаголе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Present Simple and Present Continuous Tense; - Past Simple and Past Continuous Tense; - Present Perfect Tense; - Present Perfect Tense vs. Past Simple Tense; - модални глаголи; - фразални глаголи, <p>Прилоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - поређење прилога <p>Приједлоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - у конструкцијама придјев + приједлог <p>Везнике</p> <p>Реченице</p> <ul style="list-style-type: none"> - ред ријечи у реченици (основне врсте реченица) - <i>If</i> – реченице (први тип); - временске; 	<p>Корелација са свим предметима који се изучавају у другој тријади основне школе.</p> <p>У (симулираним) свакодневним животним ситуацијама (у породици, школи, слободном времену, и сл).</p> <p>У разним облицима усменог и писаног изражавања.</p> <p>Кроз друге разноврсне активности, нпр. глуму, језичке игре, истраживачки рад и припрему презентација, стрипова, постера и сл. (и уз употребу апликација и веб алатки), рад на лектири</p> <p>Кроз самосталан и тимски рад, те развијање колаборације и кооперације.</p>

<p>(описаног у тексту)/предлагањем рјешења за проблем.</p> <p>Говор</p> <ul style="list-style-type: none"> - учествује у разговорима, дискусијама и дебатама о темама из свакодневног живота, изрази слагање и неслагање, уз образложење; - учествује у активностима у којима игра додијељену улогу; - сарађује са другим ученицима на реализацији пројеката и рјешавању проблема, те презентује резултате тог рада; - изрази мишљење у вези са датом темом и образложи га; - преприча причу, догађај, доживљај; - одржи усмену презентацију засновану на претходном читању, слушању, проведеном истраживању/интервјуисању(<i>integrated skills</i>), - у контексту употребе новоусвојени вокабулар и примјени граматичка правила, - користи разноврсне веб алате и апликације у реализацији задатака - упореди предочене ситуације и/или искуства са личним искуством, - предложи рјешење за предочени проблем. <p>Писање</p> <ul style="list-style-type: none"> - примјени правописна правила и користи знакове интерпункције, - примјени граматичка правила, у контексту употребе новоусвојени вокабулар, - сложи ријечи у једноставне и сложене реченице, те јасно повеже и организује идеје и одломке у кохерентну цјелину; - пише, користећи кључне ријечи и изразе, о познатим темама - кратке поруке, краће приче, есеје/расправе, описе, писма, разгледнице, честитке, диктате; - исправи грешке; - попуни и припреми упитнике/анкете за остале ученике, - припреми/осмисли постере, Power Point и друге врсте презентација, и сл, - користи разноврсне веб алате и апликације у реализацији задатака. <p>Компетенције</p> <ul style="list-style-type: none"> - примјени претходно стечена знања и вјештине из језика и користи их као основ за даље напредовање; - користи разноврсне стратегије учења; 	<ul style="list-style-type: none"> - директни и индиректни говор (изјаве, заповијести, молбе с уводним глаголом у садашњем времену). - пасив (садашњег и прошлог времена); <p>Ученици ће понављати, проширивати и користити вокабулар који се односи на задате теме;</p> <p>Осим што ће проширивати вокабулар, ученици ће понављати или учити да користе у вези са датим темама:</p> <ul style="list-style-type: none"> - афиксе - антониме - сложенице - хомофоне - колокације 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - комуницира о наведеним темама на енглеском језику, преносећи поруку саговорнику; - користи језик као средство комуникације, у говорној и писаној варијанти; - користи информационе технологије и медије у стицању и размјени знања; - користи критичко размишљање и стратегије рјешавања проблема; - преузме одговорност за доношење одлука, свој напредак, и резултате рада; - у раду користи предузетничке способности, креативност, иновативност; - презентује резултате рада на разне начине усмено, путем постера, презентација, и др. - учествује у процесу вредновања и оцјењивања свог и рада других ученика - разумије значај позитивне и конструктивне комуникације и доприноси његовању културе дијалога и поштовању норми комуникације; - сарађује са другима на заједничком рјешавању задатака, проблема или на реализацији заједничких пројеката на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности и солидарности; - самостално користи различите изворе за унапређење знања и критички разматра њихову поузданост и ваљаност; - разумије и поштује културу свог/других народа; - разликује познато од непознатог, битно од небитног; на датом нивоу резимира и елаборира основне идеје; - изражава своје ставове, мишљења, осјећања, вриједности и идентитете на конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумијевање других људи и култура. 		
--	--	--

УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Програм додатне наставе је креиран тако да се годишњим фондом часова реализују по четири тематске цјелине, у оквиру којих наставници усмјеравају и воде ученике ка додатном развијању језичких компетенција и комуникативних вјештина користећи разне адекватне материјале (текстове, задатке, илустрације, итд). Полазна основа за израду програма додатне наставе су наставни програми за енглески језик од 6. до 9. разреда. Фонд часова подразумијева да 30 часова буде посвећено непосредном раду на развијању компетенција код ученика у оквиру тема, док преостали часови могу бити посвећени улазном тестирању, завршном тестирању, систематизацији и завршном вредновању ученика, анализи напредовања ученика кроз рефлексију и саморефлексију рада и сл.

Додатна настава је вид наставе за коју се, самостално или на препоруку предметног наставника, одређују ученици који имају посебна интересовања за енглески језик, односно за продубљивање и проширивање знања, умијећа и вјештина из свих програмско-тематских подручја редовне наставе енглеског језика.

Додатни рад, заснован на потребама и интересовању ученика, непосредније активира ученика и оспособљава га за самообразовање, развија његову машту и критичко размишљање, као и способност рјешавања проблема, подстиче на креативност и стваралачки рад, кооперацију и колаборацију, те упућује на самостално коришћење различитих извора знања - ученици се у додатном раду самостално служе разноврсним изворима (у учењу и истраживању), те припремају и излажу своје радове (усмене, писане, практичне) пред својом групом, одјељењем или цијелом школом. Знања, вјештине и компетенције које су стекли истраживачким, индивидуалним и групним радом, ученици користе у редовној настави, слободним активностима и у другим приликама (конкурсима, такмичењима, школским и другим приредбама), као и у свакодневном животу.

Часови додатне наставе треба да, како и сам назив каже, додатно развијају вјештине и компетенције ученика, да нуде додатна знања из разних области језика, да пробуде њихову радозналост и жељу за знањем и радом, али и да представљају изазов за ученика. Без изазова, и „позива“ да крену даље, ученици неће показати значајнији напредак и убрзо ће изгубити мотивацију за рад.

Часови додатне наставе треба да буду разноврсни и занимљиви, да комбинују различите облике рада у настави, разноврсне методе и технике рада, као и разноврсна наставна средства; да нуде богатство занимљивих типова задатака, мале и велике пројекте, истраживања, презентације, и, кад год је то могуће, да укључују ученике и у само планирање часа, нудећи им да предлажу теме и идеје за рад— ово је још један од начина да ученици буду више мотивисани за рад, и да пребаце дио одговорности за властито напредовање и на себе. Наставник треба да води рачуна и о различитим стиливима учења.

Одређен дио часова додатне наставе се може посветити и раду на лектури, краћим текстовима, причама и слично (тзв. *extensive reading*), који би се могао одвијати кроз разговор, дискусије, дебате, илустровање садржаја нпр. припремом (фото)стрипова, глумом, едукативним игрицама типа *board games*, итд. Приликом избора лектуре/текстова треба, наравно, водити рачуна о нивоу знања ученика и о примјерености текста тј. о нивоу захтјевности у погледу вокабулара, граматичких садржаја, дужине текста и сл.

Такође, на крају наставне године, потребно је реализовати провјеру напредовања ученика (тзв. *Progress test*) у оквиру праћења и вредновања напретка ученика, да се добије потврда напредовања

ученика у смислу усвојености и примјењивости знања и вјештина стечених током часова додатне наставе.

Програмом није прописан број часова за реализацију наведених тема. Наставник ће приликом планирања и припремања за наставни процес, а узимајући у обзир различите факторе, попут нивоа постигнућа ученика, њихових интересовања и слично, одредити број часова који је потребан за реализацију појединих садржаја у оквиру дате теме, као и теме у цјелини. Редослијед којим су наведене теме, као и садржаји програма у оквиру одређене теме, не подразумевају обавезу наставника да додатну наставу реализују пратећи искључиво редослијед којим су теме наведене. Исто се односи и на лексику - у табели се наводе примјери лексике којом би се могло, у оквиру додатног рада, проширити знање стечено током часова редовне наставе.

У оквиру додатне наставе све четири језичке вјештине се равноправно развијају код ученика током реализације наведених тема. Такође, наведене граматичке, лексичке и синтаксичке структуре су заступљене у свим темама, те се комбинују и заједно употребљавају.

У току првог, уводног, часа са ученицима је неопходно договорити начин рада у оквиру додатне наставе, треба им појаснити циљеве и очекиване исходе овог вида наставе, охрабрити их да се укључе у све фазе рада (од планирања до реализације), саопштити им да се њихов напредак у оквиру додатне наставе прати, анализира и вреднује (али не и оцјењује), с циљем прилагођавања садржаја њиховом напредовању, способностима и потребама, а може бити и основ за идентификацију надарених ученика.

Током реализације часова додатне наставе, наставник прати и вреднује ученичка постигнућа водећи евиденцију тј. забиљешке о томе. Формативно праћење постигнућа значи да ће наставник водити забиљешке, у своју „педагошку свеску“, о постигнућима и напретку сваког ученика у оквиру све четири језичке вјештине.

Наставници могу креирати колекције радова ученика (портфолио), како би лакше пратили напредак ученика, или/и како би их касније могли нпр. искористити за прављење тзв. личне карте ученика, која би представљала преглед знања, вјештина и компетенција ученика (и самог напредовања ученика), те га кандидовала за додатна тестирања и касније, у зависности од резултата, рад са надареним ученицима.

И самим ученицима треба пружити прилику да анализирају свој и напредак својих другова, да покушају да идентификују области и вјештине које су сјајно савладали, као и оне на којима још треба радити.